מערך פעילות

לקראת גיוס – ציפיות מול מציאות

משך: שעה וחצי | **קהל יעד:** ש"שנים | **עזרים:** כרטיסיות, טושים, טקסט, לוח מחיק + 4 טושים בצבעים שונים

המערך מנוסח בלשון זכר מטעמי נוחות בלבד, אך מיועד לכל המגדרים

רציונל

השירות הצבאי מהווה נקודת מפנה משמעותית בחיי הצעירים בישראל. תקופה זו מעוררת רגשות מעורבים – התרגשות לצד חששות, ולעיתים קיים פער בין הציפיות למציאות. מערך זה נועד ליצור מרחב בטוח לשיח פתוח ואותנטי, שבו המשתתפים יוכלו להביע את רגשותיהם, להכיר את הפערים האפשריים בין הציפיות לבין המציאות ולפתח כלים להתמודדות ריאלית עם האתגרים הצפויים.

מטרות

- ✓ לאפשר למשתתפים לזהות ולהביע את מגוון הרגשות שעולים אצלם לקראת הגיוס, ולהבין שרגשות מעורבים הם לגיטימיים וטבעיים.
- ✓ לעסוק בפער הקיים בין הציפיות לבין המציאות.
- ✓ לחזק את תחושת השותפות ואת היכולת של המשתתפים להתמודד עם האתגרים הצפויים.

מהלך

1 פתיחה

נשב במעגל ונאמר שבמפגש זה נעסוק בשירות הצבאי. נחלק כרטיסיות ריקות וטושים, ונבקש מכל משתתף לרשום מילה המתארת את הרגש שלו לקראת הגיוס (כגון: התרגשות, ציפייה, לחץ, חשש וכו'). לאחר מכן נקיים סבב שבו כל אחד משתף איזה רגש בחר ומדוע.

2 לקראת גיוס – ציפיות מול מציאות

נקרא יחד את הקטע הבא:

"ההכנה לצה"ל בתיכון זה כמו פרומו לסרט. מראים לך את כל הקטעים הכי טובים ולא מספרים לך שהסרט עצמו לא כמו שהוא נראה בפרומו. לא משקרים ממש, אבל נותנים לך מידע חלקי, כדי שתתגייס בכיף. בשריון למשל מלהיבים איך הטנק טס, ולא מספרים על העבודה השוחקת להכין את

הטנק. בטירונות כעסתי על כל מי שרימה אותי... אחר כך חשבתי שאולי עדיף להשלות קצת כדי שאנשים ירצו להתגייס. אני הסתדרתי, אבל אני לא שוכח את השוק שהכול הפוך ממה שאמרו..."

מתוך הספר "כשהילדים יוצאים מהבית" / חלי ברק

שאלות לדיון

- האם לדעתכם השיח על ההכנה לצה"ל אכן מייפה את פני הדברים? אם כן – מדוע זה כך?
- האם ידוע לכם על דברים שמנסים להסתיר או לייפות? מה למשל?
- הכותב מספר שבטירונות כעס על מי שרימה אותו, אבל אחר כך חשב שאולי זה נחוץ. מה דעתכם – האם נכון להציג תמונה חלקית כדי לשמור על המוטיבציה לגיוס, או שעדיף לספר הכול כמו שזה?
- איך לדעתכם אפשר להיערך טוב יותר כשיודעים שיש "פרומו" ויש "סרט אמיתי"? מה עוזר להקטין את ה"שוק"?

3 בין ציפיות למציאות

נצייר על הלוח שתי עמודות. בראש עמודה אחת נכתוב **"מה אומרים לנו"** (ציפיות / דימוי), ובראש השנייה **"מה כנראה באמת קורה"** (המציאות לפי הבנת המשתתפים). בכל אחד מארבעת הצבעים נמלא את שתי העמודות לפי הקטגוריות הבאות:

1	2	3	4
התחלה הימים הראשונים, טירונות וכו׳	**שגרת החיים בצבא**	**קשיים רגשיים בצבא**	**הדדמנויות וצמיחה אישית בשירות**

תוך כדי הכתיבה נתעכב על הדברים שעולים, נרחיב ונבקש דוגמאות.

הערה למנחה: ברור שקיים שוני רב בין המסלולים השונים בצבא ובאופי השירות – אך בחלק זה נבקש לעסוק בתחומים רחבים יחסית. לדוגמה, "קשיים רגשיים בצבא": מרחק מהבית, רכישת מיומנויות חדשות, חיים יחד עם אנשים שאיננו מכירים וכו׳ – אלו קשיים משותפים לכלל המתגייסים.

4 סיכום

נשאל את המשתתפים: **איך לדעתכם ניתן להתכונן בצורה טובה לגיוס הקרב? מה אתם צריכים מאיתנו כמסגרת?**

נסיים עם מספר נקודות

- ✓ כולנו מרגישים רגשות מעורבים לקראת שינוי גדול – וזה בסדר גמור.
- ✓ כדאי לשאול, להתעניין ולנסות להבין לקראת מה אתם הולכים, כדי לצמצם את חוויית חוסר הוודאות. עם זאת, ממש כמו בשנת השירות, תמיד יש פער בין מה שמצפים לבין המציאות – לטוב ולרע. צריך לחיות עם הפער הזה ולקבל אותו.
- ✓ השירות הצבאי מאתגר, אבל גם מלא בחוויות משמעותיות ובצמיחה אישית.
- ✓ אתם לא לבד – תמיד יש למי לפנות, גם בצבא וגם מחוצה לו.

סבב סיום: במילה או במשפט – מה אני לוקח איתי מהמפגש?

מערכי פעילות נוספים ניתן למצוא במרכז ההדרכה של מחלקת שנת שירות